

Temaanalyse Det særlige Børne- og Ungeområde

Baggrund – Hvorfor?

Denne temaanalyse laves af følgende grunde:

1. Antallet af forebyggende indsatser og anbringelser er støt stigende, hvilket presser økonomien.
2. Stigning i antal underretninger, bl.a. på grund af en stor opmærksomhed på området hos både borgere og fagpersoner.
3. Anbragte børn og unge gentager ofte levemønstre fra deres forældre, hvilket kan ses i, at et lavere antal unge gennemfører en uddannelse, og flere unge ender som kriminelle.

I dette kommissorium har vi således fokus på **de foregribende og forebyggende indsatser**.

Målsætningerne for temaanalysen er følgende:

- En tidligere og hurtigere indsats.
- Færre børn og unge bliver anbragt.
- Ressourceforbruget flyttes fra indgribende foranstaltninger til foregribende og forebyggende indsatser.
- Udsatte børn skal have chancen for at klare sig som andre børn.
- Flere familier oplever én indgang til kommunen.
- Bedre udnyttelse af ressourcer og kompetencer på tværs for herigennem at opnå en helhedsorienteret tilgang til familien.

Indsatser – Hvordan?

Overordnet handler det om en tidligere og hurtigere indsats, som kobles med et ændret perspektiv på familierne sammen med en ændret organisering. For at nå i mål kræver det et ændret syn på familierne hos fagpersonerne. Det kræver et mindsæt, hvor fokus er på én indgang for familierne, relationer, dialog med familierne og ikke mindst et helhedsperspektiv, der skal understøttes af en organisering omkring borgeren, hvor de interne kompetencer og ressourcer udnyttes. Følgende prøvehandling blev aftalt:

Prøvehandling 1: Overgangssamtaler (inden for området)

Fagpersoner vil besøge familien i overgangen eksempelvis fra "hjem til dagtilbud" for at skabe et tillidsbånd mellem fagpersonen og familien, for at se familiens kontekst tidligt, samt for bedst muligt at kunne støtte forældrene. Fagpersonalet skal være både fra almenområdet og specialområdet. Det er forventningen, at vi med overgangssamtalerne kommer til at spotte fremtidige udfordringer i familien tidligere end i dag. Overgangssamtalerne skal foregå ud fra tilgangen "én indgang for familierne".

Særlige opmærksomhedspunkter til prøvehandling 1:

- Ind i familiernes hjem. Når arbejdsgruppen planlægger overgangssamtalerne, er det vigtigt at finde ud af, hvornår og hvordan vi træder ind hos familierne.
- De hjemmepassede børn. Der er også hjemmepassede børn, hvor vi først har kontakt til dem gennem sprogscreeningerne. Skal vi inddrage disse familier? Hvordan gør vi det?

Prøvehandling 2: Afprøvning af et relevant netværk (tværgående)

Vi vil afprøve et bredere og relevant netværk omkring den enkelte familie, der tager udgangspunkt i "én indgang for familien" og i "opgaven sætter holdet". Netværket skal understøtte et øget samarbejde og øget viden om hinandens områder, og vidensdeling på tværs af organisationen, der skal gøre det lettere at samarbejde mellem relevante faggrupper. Prøvehandlingen vil foregå i:

- a. et geografisk område

b. afgrænsede familier:

1. sårbare nye familier.
2. indenfor specialskoleområdet.

Særlige opmærksomhedspunkter til prøvehandling 2:

- Opbygning af netværket. Når vi skal opbygge et netværk omkring borgeren, skal vi være opmærksomme på, hvordan vi skaber et velfungerende netværk. Her skal arbejdsgruppen overveje følgende? Hvem skal være den bærende kraft i netværket? Hvilke kompetencer skal netværket have? Hvilken kontaktperson skal familien have, hvis vi skal tænke i vigtigheden af relationer?
- Vores tilgang til borgeren. Vi skal være opmærksomme på, hvordan vi ser på borgeren og sagen. Vi skal sikre, at vores egne faggrænser ikke forhindrer, at vi lykkes. Vi skal have fokus på, hvad det bedste kunne være for familien, og koble det til det, der kan lade sig gøre indenfor lovgivningen. For at dette skal lykkes bliver vi nødt til at være nysgerrige, tage borgerperspektivet, have lyst til at møde borgeren ligeværdigt, kunne motivere borgeren, og så skal vi have lyst til at gå på tværs og udnytte de ressourcer og kompetencer, der er til rådighed.
- Én plan for familien. Netværket kan være med til at udbrede "én plan for familien", som blev indført pr. 1. juni 2018.
- Effekt. Arbejdsgruppen skal overveje, hvordan vi måler, at netværksstrukturen har hjulpet familierne.

Prøvehandling 3: Vi revurderer brugen af TOPI

Vi vil revurdere brugen af systemet TOPI (tidlig opsporing og indsats), hvor pædagog og lærer indrapporterer data om trivsel, som en del af overlevering af viden til næste led. Pædagog og lærer bruger meget tid på systemet, og det er et vigtigt spørgsmål, hvorfor det ikke bidrager væsentligt til at opdage børn med behov for en særlig indsats.

Der refereres til prøvehandling 1 under dagtilbud, som peger på, at TOBI som system er godt, men at de fagprofessionelle på tværs i organisationen skal bruge det på samme måde, for at det kan få værdi.

Særlige opmærksomhedspunkter til prøvehandling 3: Ingen bemærkninger

Yderligere prøvehandling, der eventuelt kan tages op senere eller kobles til de udvalgte prøvehandling 1 og 2:

- Vi skal tage udgangspunkt i det, der virker, og i de livsduelige fortællinger (eksempel fra Flakkebjerg Skole).
- Et bredere perspektiv på opgaven, således at vi automatisk tænker i samarbejde med andre fagpersoner.
- En anderledes organisering, eksempelvis omkring en skole, hvor vi sammentænker ressourcer og kompetencer, for at kunne handle helhedsorienteret, bedre understøtte hinandens opgaver og skabe ejerskab til familien hos fagpersonerne.
- Vi skal skabe et nyt mindsæt, hvor vi kobler procesorienteret tankegang med fokus på løbende tilpasning, fleksibilitet, vidensdeling og samarbejde sammen med fagligheden og de lovmæssige rammer. Den procesorienterede tankegang skal hjælpe fagpersonerne til at se borgernes situation som dynamisk, der kræver løbende tilpasning.
- Der er brug for et beredskab, når vi har en konkret situation, som vi skal rykke ud til. Vi skal vide, hvem vi skal tage fat i ved forskellige situationer, og vi skal have en netværksdannelse omkring dette.

- Vi skal alle gøre opmærksom på, opad i systemet, hvis lovgivningen er uhensigtsmæssig, og på denne måde prøve at ændre lovgivningen på sigt.
- Én gennemgående kontaktperson / én indgang for borgeren, hvor familien har én kontaktperson, som er god til at favne og tage sig af familien. Relationer og ejerskab til familien er essentiel for, at vores arbejde med familien lykkes.
- Der blev ytret et behov om en handleguide, som beskriver, hvordan vi skal prioritere, sparre og inddrage i vores arbejde med familien. Handleguiden skal bruges på tværs af faggrænser og på alle niveauer.

Forankring

Politisk forankret i Børne- og Ungeudvalget.

Interesser, som skal involveres

Prøvehandling 1: Der skal nedsættes en arbejdsgruppe bestående af relevante personer fra bestyrelser, sundhedsplejen, socialrådgiverne, dagtilbud, skoler, familiecenter, interesseorganisationer etc.

Prøvehandling 2: Prøvehandling udbydes, og interesserede afsøges i en dialog om udvælgelse.

Prøvehandling 3: Ikke drøftet.

Tidsplan

Prøvehandling 1: Sættes i gang i 1. kvartal 2019. Implementering sker i 2. kvartal 2019.

Prøvehandling 2: Afprøvning af et relevant netværk: Sættes i gang i 1. kvartal af 2019. 1. status i 4. kvartal 2019 med nedslag og løbende justeringer.

Prøvehandling 3: Der udarbejdes efterfølgende et forslag i 2. kvartal til, hvad der skal gå i stedet.

Organisering

Prøvehandling 1: Arbejdsgruppe

Prøvehandling 2: Netværksgruppe, der involverer Børn og Ungeområdet, Beskæftigelsesområdet, og Handicap og Psykiatriområdet, som på overordnet plan videndeler, sparrer og koordinerer. En arbejdsgruppe, der involverer virksomhederne.

Prøvehandling 3: Ikke drøftet